

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

1. Διαπιστώσεις

Τα αποτελέσματα των Ευρωεκλογων αντικατοπτρίζουν ένα νέο πολιτικο σκηνικο που διαμορφώνεται στα πλαίσια της Προεδρίας Αναστασιάδη. Τα κύρια χαρακτηριστικά των αποτελεσμάτων είναι:

- α. Τα ψηλα ποσοστα του Συναγερμου. Παρα το γεγονός ότι στο ψηφοδέλτιο συμμετείχε και ο Πρόεδρος του Ευρωκο, Δημήτρης Συλλούρης, θα ήταν σφάλμα να ισχυριστεί κανεις ότι η σύμπραξη των δυο κομμάτων παρουσίασε πτώση σε σχέση με τις προηγούμενες εκλογες. Η πτώση αφορά αποκλειστικά το Ευρωκο που μετα τη διάσπασή-του και την προσχώρηση του Νίκου Κουτσου στην Συμμαχία Πολιτων είναι αμφίβολο αν διατηρεί σημαντικά ποσοστα.
- β. Το Ακελ χάνει σημαντικά ποσοστα απο τους ψηφοφόρους-του και η δύναμή-του κυμαίνεται στο χαμηλο όριό-της, όπως παρατηρήθηκε στις κακες στιγμες-του (1985 μετα την εγκατάλειψη της συνεργασίας με το Δηκο, 2004 μετα το «όχι» του Ακελ στο δημοψήφισμα, 2013 μετα τη φθορα απο την προεδρία Χριστόφια). Ωστόσο, το αποτέλεσμα ήταν σημαντικά πιο πάνω απο τις προεκλογικες εκτιμήσεις, κάτι που οφείλεται στη συσπείρωση των ψηφοφόρων την τελευταία στιγμή και τείνει να συγκαλύψει τις πραγματικές απώλειες.
- γ. Τόσο το Δήκο όσο και η Εδεκ απέτυχαν να συγκρατήσουν τα ποσοστα-τους. Αυτό αντανάκλα την αναξιοπιστία των ηγεσιων-τους. Το Δηκο ουσιαστικά βρίσκεται σε διαδικασία διάσπασης με σημαντικά ποσοστα ψηφοφόρων-του, αλλά και στελεχων-του, να κινούνται προς τον Συναγερμο. Η Εδεκ εξακολουθεί να αποτυγχάνει να διαμορφώσει πειστική πολιτική ενώ η συμμαχία-της με τους Οικολόγους δεν έπεισε για τη σκοπιμότητά-της.
- δ. Υπάρχει σημαντική μετακίνηση προς μη παραδοσιακούς σχηματισμούς όπως την Συμμαχία Πολιτων και το Μήνυμα Ελπίδας. Αυτοι οι σχηματισμοι προσφέρουν λαϊκίστικες και ασαφεις πολιτικές που ανταποκρίνονται στη σημερινή σύγχιση των ψηφοφόρων. Πρόκειται για εφήμερους, δεξιους σχηματισμούς που δεν έχουν πολιτικό μέλλον. Δεν πρέπει ωστόσο να υποτιμηθούν γιατί μπορούν να αποτελέσουν γέφυρα για ακροδεξιες και φασιστικές/ναζιστικές οργανώσεις.
- ε. Το Ελαμ δεν κατάφερε να πάρει μεγάλο ποσοστο, αύξησε ωστόσο σημαντικά τη δύναμή-του. Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το ποσοστο-του στην Πάφο όπου αρχίζει να αποκτα ουσιαστική βάση. Το γεγονός ότι τα ποσοστα-του προμηνύουν έδρα στις επόμενες βουλευτικές εκλογες θα τους ενθαρρύνει να εντείνουν τη δράση-τους.
- στ. Τα μικρα ποσοστα του Δρασυ-Εϋλεμ και των τουρκοκυπρίων υποψηφίων επιβεβαιώνουν πως οι απώλειες του Ακελ οφείλονται περισσότερο προς δεξιες διαρροες και την αποχη παρα σε μια αριστερη κίνηση των ψηφοφόρων-του. Ωστόσο, μεγάλο μέρος της αποχης και μεγάλο μέρος της συσπείρωσης της τελευταίας στιγμης φαίνεται να ασπάζονται αριστερης φύσης κριτική προς το κόμμα.

2. Ανάλυση

Οι Ευρωεκλογές του 2014 είναι οι πρώτες εκλογές στην Κύπρο όπου το Κυπριακό δεν αποτελεί το βασικό θέμα στις εκστρατείες των κομμάτων. Δεν αποτελεί βασικό θέμα ούτε στη συνείδηση των ψηφοφόρων. Η οικονομική κρίση είναι τόσο βαθειά και οι κοινωνικές αλλαγές τόσο μεγάλες που η οικονομία πήρε πρώτη θέση σε κάθε συζήτηση. Με βάση την προεκλογική εκστρατεία και τα αποτελέσματα των εκλογών μπορούμε να συμπεράνουμε τα πιο κάτω:

- α. Ο Δησு και το Ακελ παραμένουν οι κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις του τόπου. Η σύγκρουσή-τους είναι βαθειά ταξική και εξακολουθούν να αποτελούν τους σοβαρούς εκπροσώπους της αστικής και της εργατικής τάξης αντίστοιχα. Ο Δησு φαίνεται να έχει κυριαρχήσει στο χώρο της αστικής τάξης και προωθεί τα συμφέροντά-της μέσα από κλασσικές νεο-φιλελεύθερες πολιτικές. Με την εκκλησία να συντάσσεται με τον Δησு δεν φαίνεται να παραμένει πολύ έδαφος για «πατριωτική δεξιά».

	Ευρωεκλογές 2014	Προεδρικές 2013	Βουλευτικές 2011	Ευρωεκλογές 2009	Ευρωεκλογές 2004
Δησு	37.8%	45.5%	34.3%	35.7%	28.2%
Ακελ	27.0%	26.9%	32.7%	34.9%	27.9%
Άλλοι	35.3%	27.6%	33.1%	29.4%	43.9%

Πίνακας 1. Αποτελέσματα πρόσφατων εκλογών.

Το Ακελ και ο Δησு παραμένουν κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις. Ο λεγόμενος «ενδιάμεσος χώρος» αποτελείται από πολυ ετερόκλητες (Εδεκ, Δηκο) και εφήμερες (Ευρωκο, ΣυμΠολ, ΜηνΕλ) πολιτικές δυνάμεις για να αποτελέσουν τρίτο πόλο.

- β. Ωστόσο ο Δησு φτάνει στο μέγιστο της αποδοχής και της δύναμής-του. Μέχρι σήμερα κατάφερε να μην υποστεί τη φθορά της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης, μεταθέτοντας τις ευθύνες στην προηγούμενη και υποσχόμενος ανάκαμψη της οικονομίας. Αυτό δεν μπορεί να συνεχίσει για πολύ ακόμα και σύντομα θα αρχίσει να χάνει την αξιοπιστία-του και να αντιμετωπίζεται σαν ο υπεύθυνος των προβλημάτων του λαού.
- γ. Η αποτυχία προόδου στο Κυπριακό αποτελεί άλλο ένα τομέα στον οποίο ο Αναστασιάδης και ο Δησு θα θεωρηθούν υπόλογοι. Όσο περνά ο καιρός χωρίς πρόοδο στο Κυπριακό η αποτυχία του Χριστόφια θα αντικαθιστάται από την αποτυχία του Αναστασιάδη στη συνείδηση του λαού.
- δ. Το Ακελ, ιδιαίτερα στα τελευταία στάδια της προεκλογικής περιόδου, έδωσε δείγματα ισορροπημένων τοποθετήσεων τόσο στο θέμα της οικονομίας όσο και στο Κυπριακό. Η ιεράρχηση της λύσης του Κυπριακού σε πρώτη θέση, η σύνδεση της λύσης με την πορεία της οικονομίας και η σθεναρή αντιπολιτευτική στάση ενάντια στις μνημονιακές πολιτικές λιτότητας ήταν στοιχεία που συνέβαλαν στη συσπείρωση των τελευταίων ημερών και τα αξιοπρεπή ποσοστά που πέτυχε το κόμμα.
- ε. Σημαντικό ρόλο έπαιξαν και οι μαζικές κινητοποιήσεις του Δεκέμβρη και του Φεβράρη που έδειξαν με πρακτικό τρόπο πως η αριστερά εξακολουθεί να είναι σε θέση να κινητοποιήσει ευρύτερες κοινωνικές ομάδες για υπεράσπιση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων. Ωστόσο, οι μαζικές κινητοποιήσεις έχουν τα όριά-τους αν δεν

συνδυαστούν με γενικότερες πολιτικές που να προσφέρουν λύσεις στα καθημερινά αδιέξοδα της κυπριακής κοινωνίας.

- στ. Αρνητικό στοιχείο ήταν η αποτυχία του Ακελ να υπερασπιστεί αποτελεσματικά την πολιτική της διακυβέρνησης Χριστόφια και να αντιστρέψει την εντύπωση πως για όλα φταίει η προηγούμενη Κυβέρνηση. Υπεράσπιση της διακυβέρνησης Χριστόφια δεν σημαίνει τη γενική άρνηση οποιωνδήποτε λαθών αλλά αντίθετα την πολυσυγκεκριμένη κριτική λανθασμένων αποφάσεων ή παραλείψεων που να δείχνει ότι η αριστερά μαθαίνει από τις εμπειρίες της εξουσίας και θα είναι σε θέση να αντεπεξέλθει καλύτερα την επόμενη φορά. Πρέπει να δοθεί καθαρά η εικόνα ότι η αριστερά, βασισμένη στις εμπειρίες του πρόσφατου παρελθόντος διαμορφώνει πρόγραμμα μιας νέας δικής-της διακυβέρνησης που ανταποκρίνεται στις σημερινές πραγματικότητες.
- ζ. Αρνητικό στοιχείο ήταν επίσης η αμφιταλάντευση του Ακελ σε σχέση με το Ευρώ. Η αρχική-του πρόταση για συζήτηση του θέματος εξόδου από το κοινό νόμισμα ήταν ουσιαστικά ατεκμηρίωτη και μη-πειστική. Ταυτόχρονα, οι στιγμές είναι τέτοιες που απαιτούν θετική, ηγετική καθοδήγηση – όχι απλό κάλεσμα για συζήτηση.
- η. Ελείψε ακόμα μια στιβαρή πρόταση για την παρέμβαση του Ακελ στις Ευρωπαϊκές πολιτικές. Το θέμα άρχισε να μπαίνει σε κάποιο βαθμό στη συζήτηση των τελευταίων σταδίων της εκστρατείας αλλά ήταν σημαντικό να δοθούν διέξοδοι σε Ευρωπαϊκό επίπεδο με αλλαγή των Ευρωπαϊκών πολιτικών, κάτι που θα έδινε πειστικότητα στην πρόταση για εναλλακτικές πολιτικές και στην Κύπρο.

3. Εκτιμήσεις

Τα αποτελέσματα των εκλογών αντανάκλουν σε μεγάλο βαθμό τις αντικειμενικές πολιτικές πραγματικότητες στην Κύπρο αλλά και παγκόσμια. Ζούμε σε μια περίοδο πρωτόγνωρης σύγχυσης και αποπροσανατολισμού των μαζών όπου η λογική καθορίζεται από μια γενικευμένη προώθηση του παράλογου από την παγκόσμια οικονομική ελίτ και τα μέσα ενημέρωσης. Το πιο χαρακτηριστικό αυτού του παράλογου στην Κύπρο, αλλά και σε άλλες χώρες, είναι η προσπάθεια να βρεθούν λύσεις σε εθνικό επίπεδο για κάτι που είναι αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης χωρίς να γίνεται η σύνδεση με τη διαμόρφωση προγράμματος για την αντιμετώπιση των προβλημάτων σε διεθνές επίπεδο. Μέσα σ' αυτό το σκηνικό εκτιμούμε ότι:

- α. Πρωταρχικός λόγος της αποτυχίας της αριστεράς να προσφέρει πειστική εναλλακτική οικονομική πρόταση είναι ακριβώς η αναζήτηση λύσης σε εθνικό επίπεδο. Αυτό ανάγκασε την Κυβέρνηση Χριστόφια να καλέσει την Τρόικα και να προσπαθήσει να διαπραγματευτεί τους όρους του μνημονίου για να εξασφαλίσει την αναγκαία δανειοδότηση.
- β. Αυτός είναι και ο λόγος που το Ακελ κατέφυγε στην πρόταση για εγκατάλειψη του Ευρώ και επιστροφή σε εθνικό νόμισμα. Ωστόσο, αυτή η πολιτική είναι αδιέξοδη καθώς μέσα σε συνθήκες παγκόσμιας οικονομικής κρίσης είναι αδύνατο για μια μικρή οικονομία να ανταγωνιστεί αποτελεσματικά τις μεγάλες οικονομίες, όπως αδύνατο είναι στον 21ο αιώνα να φανταστούμε πως οποιαδήποτε οικονομία, όσο μεγάλη κι αν είναι, μπορεί να αντεπεξέλθει από μόνη-της.

- γ. Η Ευρωπαϊκή πολιτική αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης είναι αδιέξοδη. Ήδη υπάρχουν πολλές φωνές για αλλαγή αυτής της πολιτικής και έμφασης στην ανάπτυξη παρα στη λιτότητα. Αυτό δεν σημαίνει πως θα θέσει τέρμα στην οικονομική κρίση αλλά θα καθορίσει την πορεία προς την οποία πρέπει να κατευθυνθούν οι προσπάθειες. Η Αριστερά οφείλει να προσανατολιστεί σε αυτή την προσέγγιση και να αγωνιστεί για πολιτικές ανάπτυξης.
- δ. Η λύση του Κυπριακού είναι ίσως το μόνο «κυπριακό μέτρο» για την έξοδο της κυπριακής οικονομίας από την κρίση. Η λύση του Κυπριακού θα δώσει αντικειμενικά ώθηση σε επενδύσεις ανοικοδόμησης και θα ανοίξει τεράστιες ευκαιρίες σε σχέση με την Τουρκία και την ευρύτερη περιοχή. Θα υπάρξουν φυσικά προβλήματα χρηματοδότησης λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Πρέπει ωστόσο να αναμένει κανείς πως οι νέες δυνατότητες μιας ενωμένης Κύπρου θα επιδράσουν πολύ θετικά ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα.
- ε. Αν δεν υπάρξει λύση στο Κυπριακό η οικονομική κρίση θα συνεχίσει να κατατρώει την κυπριακή κοινωνία και να ρίχνει στη φτώχεια ολοένα και περισσότερα στρώματα. Το πολιτικό κλίμα θα συνεχίζει να γίνεται πιο άγριο και η σύγκρουση αριστερας-δεξιας πιο έντονη. Μέσα σε συνθήκες κοινωνικής αποσύνθεσης η ακροδεξιά και ο νεο-ναζισμός θα βρουν πρόσφορο έδαφος για ν' αναπτυχθούν. Σ' αυτό το κλίμα είναι αναπόφευκτη η περαιτέρω πόλωση ανάμεσα σε Δησு και Ακελ ενώ οι άλλοι χώροι θα τείνουν να συρρικνώνονται και να βυθίζονται σε έντονες εσωτερικές διαμάχες και διασπάσεις.
- στ. Θα ήταν σφάλμα για το Ακελ να δώσει σωσίβιο σ' αυτές τις δυνάμεις αφήνοντας ζωντανή τη δυνατότητα εκλογικών συνεργασιών για την προεδρία. Αν δοθεί η εντύπωση ότι το Ακελ πιθανόν να συζητήσει θέμα τέτοιας συνεργασίας, από τη μια θα διατηρήσει στη ζωή κόμματα που δεν έχουν πολιτικές αρχών και από την άλλη θα επιτείνει την αιμορραγία του κόμματος προς αυτά τα κόμματα.
- ζ. Αντιθέτα το Ακελ μπορεί να επανακτήσει τη δύναμή-του αν από σήμερα πολιτευτεί με τρόπο που να δείχνει πως στόχος-του είναι η επαναδιεκδίκηση της εξουσίας. Αυτό σημαίνει πως πρέπει να προτείνει ένα πρόγραμμα διακυβέρνησης που να διορθώνει τις αποτυχίες του παρελθόντος και να δείχνει τις πολιτικές που πρέπει να προωθηθούν για να πετύχει μια νέα προεδρία της Αριστερας. Σε αυτή τη βάση η κριτική στην Κυβέρνηση Αναστασιάδη θα αποκτήσει πειστικότητα και θα ξαναφέρει τους απογοητευμένους ψηφοφόρους, τόσο του Ακελ όσο και άλλων κομμάτων στον αγώνα της αριστερας.
- η. Ένα από τα μαθήματα που μπορούμε να αντλήσουμε από την Ελλάδα είναι η εξέλιξη του πολιτικού ισοζυγίου όταν η ΝΔ κέρδισε τις εκλογές και ο Κώστας Καραμανλής έγινε πρωθυπουργός αφού το Πασοκ έχασε κάτω από το βάρος της πολύχρονης πολιτικής-του εξουσίας. Πολλοί είχαν ξεγράψει το Πασοκ από τότε. Ωστόσο, λίγα χρόνια αργότερα, το 2010, το Πασοκ πήρε το εκπληκτικό ποσοστό του 45% και επανήλθε στην εξουσία. Μόνο όταν το Πασοκ πρόδωσε τον Ελληνικό λαό παραδίδοντας την Ελληνική οικονομία στην Τρόικα και συνεργαζόμενο με την Νέα Δημοκρατία ουσιαστικά κατέλυσε τη δημοκρατία στην Ελλάδα, κατάρρευσε δίνοντας τη θέση-του στον Σύριζα.
- θ. Το Ακελ έχασε τις εκλογές γιατί φορτώθηκε το φταίξιμο για κάθε κακό που έπαθε η Κύπρος στη διάρκεια της διακυβέρνησης Χριστόφια. Για τα περισσότερα το Ακελ δεν

είχε καμμία ευθύνη: η οικονομική κρίση ήταν αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και αν κάτι στην Κύπρο ευθύνεται για την οικονομική κατάρρευση είναι οι Κύπριοι καπιταλιστές και τραπεζίτες που, ακολουθώντας τη λογική της παγκόσμιας διαχείρισης του συστήματος, δημιούργησαν ένα μη βιώσιμο οικονομικό μοντέλο βασισμένο εξ ολοκλήρου στο χρηματοπιστωτικό τζόγο. Όσο για το Μαρι, δεν ήταν πολιτικό θέμα αλλά ανικανότητα του στρατού να διαχειριστεί το εκρηκτικό φορτίο. Αν φταίει σε κάτι η Κυβέρνηση Χριστόφια είναι ότι δεν ήταν προετοιμασμένη να αντιμετωπίσει τέτοιες κρίσεις. Όσο περνά ο καιρός αυτά τα ζητήματα παίρνουν μια πιο λογική διάσταση και το Ακελ έχει τη δυνατότητα να ξανακερδίσει τους ψηφοφόρους-του. Με τη σωστή πολιτική μπορεί να αντιστρέψει εντελώς την εικόνα και να είναι σε θέση να διεκδικήσει και πάλι με αξιώσεις την προεδρία.

4. Εισηγήσεις

Οι Ευρωεκλογές του 2014 αντανάκλουν σε όλη την Ευρώπη την ασταθή οικονομική και πολιτική κατάσταση που βιώνει η ανθρωπότητα μετά το 2008. Αυτές οι πρωτοφανείς νέες συνθήκες επιβάλλουν όσο ποτέ άλλοτε την αναζήτηση λύσεων και προτάσεις πολιτικής σε επίπεδα πολύ πιο πέρα από τα εθνικά. Καμμία χώρα δεν μπορεί να ξεπεράσει την κρίση μεμονωμένα, καμμία χώρα δεν μπορεί να ελπίζει ότι μπορεί να βρει δικές-της λύσεις. Μόνο σε συλλογικό, διεθνές επίπεδο μπορεί να υπάρξει διέξοδος, με κοινές προσεγγίσεις και κοινές πολιτικές.

Το πρόβλημα είναι ότι στα ευρύτερα διεθνή κέντρα αποφάσεων κυριαρχούν αντιδραστικές δυνάμεις που επιβάλλουν σκληρές αντιλαϊκές πολιτικές και προσπαθούν να διαχειριστούν την κρίση φορτώνοντάς-την στις πλάτες των εργαζομένων και των φτωχότερων στρωμάτων της κοινωνίας και των φτωχότερων κρατών. Αυτή η πολιτική όμως είναι αδιέξοδη τόσο οικονομικά όσο και πολιτικά. Στην οικονομική σφαίρα η πολιτικές λιτότητας οδηγούν στην ανεργία και τη συρρίκνωση της οικονομίας καταστρέφοντας κάθε ελπίδα επενδύσεων και ανάπτυξης σε ένα φαύλο κύκλο κατάρρευσης που κανείς δεν ξέρει ακόμα πού μπορεί να φτάσει.

Στον πολιτικό τομέα η εφαρμογή των σκληρών αντιλαϊκών μέτρων επιβάλλεται με αυταρχικά μέτρα που διαβρώνουν σοβαρά τους δημοκρατικούς θεσμούς που γνωρίσαμε από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά. Η διάβρωση της δημοκρατίας συνοδεύεται από γενικευμένη απογοήτευση των μαζών που αρχίζουν να αναζητούν άλλες λύσεις. Η πρωτόγνωρη επιτυχία των ακροδεξιών σχηματισμών στην Ευρώπη προοιωνίζει επικίνδυνες εξελίξεις που είναι δύσκολο να ελεγχτούν. Στην ακραία μορφή αυτών των σχηματισμών βρίσκονται οι νεοναζιστές της Χρυσής Αυγής στην Ελλάδα που παρα τις αποκάλυπτες ναζιστικές τοποθετήσεις-τους και την εγκληματική-τους δράση εξακολουθούν να διατηρούν και να αυξάνουν την πολιτική-τους δύναμη και επιρροή.

Παρ' όλες τις επιτυχίες της αριστεράς σε μεμονωμένες Ευρωπαϊκές χώρες, η Ευρωπαϊκή αριστερά δεν έχει ακόμα καταφέρει να διαμορφώσει ένα εναλλακτικό πρόγραμμα που να μπορεί να πείσει πως δίνει διέξοδο στην κρίση. Σαν αποτέλεσμα η δεξιά, παρα τις απώλειές-της προς την ακροδεξιά, εξακολουθεί να παραμένει η κυρίαρχη δύναμη στην Ευρώπη. Όσο συμβαίνει αυτό, καμμία αλλαγή δεν πρέπει να αναμένεται ότι θα υπάρξει στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανατροπή των πολιτικών ισορροπιών στην Ευρώπη είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αλλαγή πολιτικής.

Το κύριο πρόβλημα για τη διαμόρφωση πειστικού πολιτικού προγράμματος από την αριστερά βρίσκεται στην αποτυχία διασύνδεσης της πρότασης για εθνική πολιτική, που είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο τόπος, με την πρόταση για Ευρωπαϊκή πολιτική, που είναι απαραίτητη για την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής. Τα δύο επίπεδα αντιμετωπίζονται συνήθως σαν ξεχωριστά και ασύνδετα μεταξύ-τους με αποτέλεσμα είτε η εθνική πολιτική να προσαρμόζεται στην αποπνικτική Ευρωπαϊκή πολιτική του σήμερα που απαγορεύει κάθε προοδευτική πρόταση είτε να φαίνεται ουτοπική και παράλογη. Παράλληλα, οι προτάσεις για αλλαγή στην Ευρωπαϊκή πολιτική αντιμετωπίζονται σαν όνειρα για το μέλλον που δεν έχουν τίποτε να κάμουν με την τοπική πραγματικότητα.

Η Ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία ως επί το πλείστον ακολουθεί την πρώτη προσέγγιση υιοθετώντας τη φιλοσοφία ότι τίποτε δεν μπορεί να γίνει χωρίς την υιοθέτηση των σκληρών μέτρων λιτότητας. Από την άλλη η Ευρωπαϊκή αριστερά δεν έχει καταφέρει να διαμορφώσει κοινή θέση, παραπαίοντας ανάμεσα στην πολιτική της προσαρμογής στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές και την επαναστατική φρασεολογία που δεν μεταφράζεται σε ρεαλιστική πολιτική. Το φαινόμενο του Σύριζα είναι σημαντικό γιατί φαίνεται να διαμορφώνει μια ενιαία πολιτική για την Ελλάδα και την Ευρώπη αλλά ακόμα τίποτε δεν είναι σταθερό με τις διάφορες «συνιστώσες» του κόμματος να σπρώχνουν προς διαφορετική κατεύθυνση με κίνδυνο η πολιτική-του τελικά να διολισθήσει προς τη μια ή την άλλη πορεία.

Το ζητούμενο για την Αριστερά στην Ευρώπη είναι η διαμόρφωση και η εφαρμογή εθνικής πολιτικής που να συνδέεται με πολιτικές για τις οποίες πρέπει να αγωνιστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στην Κύπρο το ΑΚΕΛ είναι η κυρίαρχη δύναμη της αριστεράς με αποτέλεσμα η πολιτική-του να καθορίζει την πορεία της Κυπριακής κοινωνίας τα επόμενα κρίσιμα χρόνια. Αν το ΑΚΕΛ και η αριστερά μπορέσει να διαμορφώσει μια πολιτική που να πείσει τον Κυπριακό λαό πως μπορεί να υπάρξει μια νέα πορεία θα μπορέσει να ξανακερδίσει την εξουσία. Παράλληλα, πρέπει να δημιουργήσει τις συνθήκες για να εφαρμόσει αυτή την πολιτική όταν κερδίσει την εξουσία. Πιο κάτω προτείνονται μερικά μέτρα που μπορούν να αποτελέσουν μέρος ενός τέτοιου προγράμματος.

α. Διαμόρφωση ανεξάρτητης πολιτικής για τη λύση του Κυπριακού.

Βασισμένη στις συγκλίσεις Χριστόφια-Ταλατ μια πολιτική που να απευθύνεται τόσο στους Ελληνοκύπριους όσο και στους Τουρκοκύπριους είναι απαραίτητη για να διαμορφωθεί κλίμα ελπίδας για τη λύση του προβλήματος. Είναι απαραίτητο να υπερβαίνει τις αιτιάσεις τόσο των Τουρκοκυπρίων όσο και των Ελληνοκυπρίων εθνικιστών και να απευθύνεται σε όσους επιθυμούν τη λύση για τη σύμπληξη κοινού μετώπου με κοινές επιδιώξεις. Μόνο αν δημιουργηθεί πλειοψηφικό ρεύμα υπέρ της λύσης και στις δύο κοινότητες θα οδηγηθούν οι ηγεσίες-τους σε συμφωνία.

β. Ανοιγμα προς τις πολιτικές δυνάμεις της Τουρκίας.

Είναι απαραίτητο να δημιουργηθούν δεσμοί με τον πολιτικό κόσμο της αριστεράς στην Τουρκία. Παρα τις πραγματικές δυσκολίες που υπάρχουν πρέπει να επιδιωχτεί η κατανόηση της Τουρκικής αριστεράς και η συνεννόηση μαζί-της τόσο για πρακτικούς άμεσους λόγους όσο και για τη καταπολέμηση της εθνικιστικής φοβίας που επικρατεί ανάμεσα στους λαούς των δύο χωρών.

γ. Ενημέρωση της Ελληνικής αριστεράς για την ανάγκη λύσης του Κυπριακού.

Για ιστορικούς και άλλους λόγους η Ελληνική αριστερά είναι εγκλωβισμένη σε

εθνικιστικές νοοτροπίες σχετικά με το Κυπριακό. Η Κυπριακή αριστερά πρέπει να πάρει την πρωτοβουλία να συζητήσει μαζί-της το θέμα και να προσπαθήσει να την απεγκλωβίσει από αυτή τη νοοτροπία και να προωθήσει διεθνιστικές προοπτικές σχετικά με την επίλυση του Κυπριακού και τις γενικότερες σχέσεις με την Τουρκία.

- δ. Ενεργος συμμετοχή και ανάπτυξη στενής συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Αριστερά.
Η Ευρωπαϊκή Αριστερά περνά σήμερα μια περίοδο σύγχυσης και αδυναμίας να διαμορφώσει ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα δράσης σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Ωστόσο οι αντικειμενικές συνθήκες αυτή την περίοδο θα συνεχίσουν να την ευνοούν και να πιέζουν για ένα τέτοιο πρόγραμμα. Το Ακελ διαθέτει σημαντικό ειδικό βάρος σ' αυτό το χώρο και πρέπει να το αξιοποιήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Η επιτυχία αυτού του στόχου θα βάλει τις βάσεις για την αντιμετώπιση και της κυπριακής οικονομικής κρίσης.
- ε. Επαναδιαπραγμάτευση του Μνημονίου με την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Αφού γίνει κατάλογος των επαχθών προνοιών που η Αριστερά θέλει να αλλάξει, να κληθεί η ΕΕ να συζητήσει με την Κυπριακή Κυβέρνηση στη βάση της βοήθειας για μια πορεία ανάπτυξης και όχι στη βάση της λιτότητας και της καταστροφής του κράτους προνοίας και της κοινωνικής συνοχής. Τα μέτρα που ακολουθούν θα αποτελέσουν μέρος της διαπραγμάτευσης. Σε περίπτωση που η ΕΕ αρνείται να διαπραγματευτεί, η Κυπριακή Κυβέρνηση θα επιδιώξει τη συμπαράσταση των λαών και των προοδευτικών δυνάμεων της Ευρώπης.
- στ. Δραστική μείωση των οφείλων της Κυπριακής Δημοκρατίας.
Το μεγαλύτερο μέρος των χρεών της ΚΔ οφείλεται σε Ευρωπαϊκές πολιτικές (κούρεμα Ελληνικού χρέους, ΕΛΑ Λαϊκής, πώληση υποκαταστημάτων των τραπεζών στην Ελλάδα κλπ) για τη σταθεροποίηση του Ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος. Αφού υπολογιστεί η αναγκαία μείωση και το ποσοστό του απεχθούς χρέους θα πρέπει να τεθεί στην ΕΕ το ζήτημα. Αυτή η αρχή πρέπει να επεκταθεί και στις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες με παρόμοιο πρόβλημα.
- ζ. Αντίσταση στην ιδιωτικοποίηση των ημικρατικών οργανισμών.
Η αντίσταση στις ιδιωτικοποιήσεις πρέπει να συνεχιστεί με αμείωτη ένταση. Ταυτόχρονα πρέπει να γίνει ξεκάθαρο πως μια νέα Κυβέρνηση της Αριστεράς θα επανεθνικοποιήσει όσους οργανισμούς ιδιωτικοποιηθούν.
- η. Προστασία της πρώτης κατοικίας με παγοποίηση και ελάφρυνση του χρέους.
Η πρώτη κατοικία και η επαγγελματική στέγη πρέπει να προστατευτεί με κάθε τρόπο. Τα χρέη με υποθήκες την πρώτη κατοικία ή την επαγγελματική στέγη του χρεώστη να μειωθούν σημαντικά για όσους έχουν επηρεαστεί από την οικονομική κρίση. Εναλλακτικά ή πρόσθετα τέτοια χρέη μέχρι κάποιου ποσού μπορούν να παγοποιηθούν, χωρίς την καταβολή τόκου, για όσο καιρο ο χρεώστης επηρεάζεται από την οικονομική κρίση. Οι τράπεζες έχουν πάρει ήδη υπέρμετρη κρατική βοήθεια που έχει καταβληθεί από τον λαό και οφείλουν αυτή τη διευκόλυνση στους χρεώστες.
- θ. Άμεση μείωση του δανειστικού επιτοκίου.
Άμεση μείωση του δανειστικού επιτοκίου σε επίπεδα ΕΕ και ενθάρρυνση δανειοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Χωρίς ένα τέτοιο μέτρο η ανάκαμψη της οικονομίας θα αποδειχτεί αδύνατη. Αν οι Τράπεζες αδυντούν ή αρνηθούν να εφαρμόσουν αυτή την πολιτική να εθνικοποιηθούν και να συνενωθούν σε ένα ενιαίο

Τραπεζικό φορέα με δημοκρατικό έλεγχο. Με την εθνικοποίηση των Τραπεζών θα είναι δυνατή η ενθάρρυνση των επενδύσεων και η επιστροφή σε πορεία ανάπτυξης.

- ι. Προγραμματισμός και υλοποίηση σημαντικών έργων υποδομής.
Είναι σφάλμα η «εξοικονόμηση» χρημάτων με την ακύρωση ή αναβολή σημαντικών έργων υποδομής. Σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης το κράτος μπορεί και πρέπει να μετατραπεί σε μοχλό ανάπτυξης προγραμματίζοντας και υλοποιώντας τέτοια έργα.
- ια. Αύξηση του ΕΕΕ και κατάργηση των αποκοπών στις συντάξεις.
Αύξηση του ΕΕΕ σε αξιοπρεπή επίπεδα, κατάργηση των αποκοπών στις χαμηλές συντάξεις και εισοδήματα και απλοποίηση του ελέγχου εισοδημάτων. Όπως προτείνεται σήμερα, ο θεσμός του ΕΕΕ κατ'αντα να αποτελεί νομιμοποίηση των απολαβών πείνας και μεθοδολογία εξευτελισμού των αιτητών.
- ιβ. Φορολογία του πλούτου.
Κλιμακωτή αύξηση της φορολογίας για ψηλά εισοδήματα και φορολόγηση των φυγαδευθέντων κεφαλαίων. Αύξηση της φορολογίας για τις μεγάλες περιουσίες συμπεριλαμβανομένης και της εκκλησιαστικής περιουσίας.
- ιγ. Εξυγείανση της κυβερνητικής μηχανής.
Η λέξη «εξυγείανση» έχει χρησιμοποιηθεί σαν συνώνυμη με τις μαζικές απολύσεις. Ωστόσο υπάρχει πραγματική ανάγκη να βελτιωθεί η απόδοση των κυβερνητικών υπηρεσιών και να παταχθούν φαινόμενα διαφθοράς και αναξιοκρατίας. Θεσμοί όπως οι διαδικασίες αξιολόγησης πρέπει να λειτουργούν αποτελεσματικά και όχι να καταντούν τυπικές διαδικασίες που βοηθούν στην ευνοιοκρατία και την αδιαφορία.
- ιδ. Άμεση εισαγωγή του ΓΕΣΥ.
Η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη είναι κοινωνική υποχρέωση απέναντι σε όλους τους πολίτες και δεν πρέπει να καθυστερεί η εισαγωγή ενός γενικού σχεδίου υγείας για διαδικαστικούς λόγους. Η Κύπρος είναι μια από τις λίγες χώρες που δεν έχουν Γενικό Σχέδιο Υγείας και η καθυστέρηση της εφαρμογής-του είναι σκανδαλώδης.
- ιε. Μείωση της στρατιωτικής θητείας.
Η διατήρηση της 27μηνος στρατιωτικής θητείας είναι αχρείαστη για τις αμυντικές ανάγκες της Κύπρου και αποτελεί σπατάλη μεγάλου μέρους της ζωής των νέων. Η σημαντική μείωσή-της θα αποτελέσει ακόμα μήνυμα διάθεσης για λύση του Κυπριακού.

Με ένα τέτοιο πρόγραμμα η Αριστερά θα προβάλλει και πάλιν τον εαυτό-της σαν διεκδικητή της εξουσίας και θα μπορέσει να ξανακερδίσει την υποστήριξη των πλατειών μαζών του Κυπριακού λαού. Όπως η σημερινή σύγχυση θα ξεπερνιέται, η Αριστερά θα αποτελέσει και πάλι την ελπίδα για διέξοδο από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος. Οι διάφοροι τυχοδιώκτες που με συνθήματα και παλληκαρισμούς προσπαθούν να ξεγελάσουν το λαό δεν θα μπορούν να καπηλεύονται τα αισθήματα απελπισίας και αγανάκτησης από την πολιτική της Κυβέρνησης και θα χάνουν συνεχώς έδαφος. Αν η Αριστερά χαράξει αυτό το δρόμο προς την εξουσία θα έχει ξανά την ευκαιρία να κυβερνήσει κι αυτή τη φορά να μπορέσει να οδηγήσει την Κύπρο σε ένα καλύτερο αύριο.

ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΠΤΕΡΥΓΑ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2014

Τέρα Σάντα 10, Διαμ. 1, Τηλ. 22757553

Ταχ. Θυρίδα 22627, 1523 Λευκωσία, η-μείλ: sosialistiki@cytanet.com.cy